

Міністерство освіти і науки України
Донбаська державна машинобудівна академія

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНИХ ПОЛІТИЧНИХ ВЧЕНЬ
індивідуальні завдання поточного контролю
для здобувачів спеціальності «Політологія» усіх форм навчання

Затверджено
на засіданні методичної ради
Протокол № від 2022

Краматорськ
ДДМА
2022

УДК
Ш 61

Історія зарубіжних політичних вчень: індивідуальні завдання поточного контролю для здобувачів вищої освіти спеціальності «Політологія» усіх форм навчання / уклад. О. В. Шимко. – Краматорськ : ДДМА, 2022. – 36 с.

У посібнику містяться різні види завдань для самостійного опрацювання та індивідуального виконання по темах згідно з навчальною програмою дисципліни «Історія зарубіжних політичних вчень» при підготовці бакалаврів спеціальності «Політологія», може бути використаний в якості посібника для самостійної роботи при дистанційній формі навчання, а також викладачами та здобувачами для підготовки до лекційних та семінарських занять.

Укладач

О. В. Шимко, старший викладач

Відповідальний за випуск

Є. В. Болотіна, доцент

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ І ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗДОБУВАЧІВ	6
2 ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ № 1	9
3 ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ № 2	10
4 ТВОРИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОЗНАЙОМЛЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ	11
5 ТЕМАТИЧНІ ТЕСТИ	13
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	35

ВСТУП

Вивченню історії політичних вчень належить помітне місце у загальнотеоретичній, гуманітарній підготовці фахівця з вищою освітою. Цей курс покликаний формувати основи політичних знань, політичної і правової культури, вмінь застосувати їх в аналізі суспільних явищ і визначенні власної громадянської позиції.

Предметом даної дисципліни є історичний процес виникнення, розвитку та функціонування політичних вчень, виявлення взаємозв'язку та взаємовпливу властивих конкретному часу уявлень про державу, право, політику, з одного боку, і економічною, соціальною та іншими сферами суспільного життя, з іншого.

Провідною сучасною тенденцією в організації навчального процесу є акцент на самостійну роботу студентів, на необхідності працювати з науковою, навчальною та методичною літературою.

В ході вивчення курсу студент повинен засвоїти знання про основні періоди історії розвитку світової політичної думки, важливі етапи формування політико-правих концепцій (доктрин), усвідомити взаємозв'язок еволюції державних ідей і вчень з формуванням соціально-економічних передумов, геополітичними, демографічними та іншими чинниками, що визначають розвиток суспільства.

У процесі вивчення політико-правових доктрин у центрі уваги студентів мають бути такі питання:

- коли і в якій країні зародилась і розвивалася дана політико-правова доктрина, хто є її головними представниками;
- який зв'язок даної доктрини з конкретною історичною ситуацією, з нагальними потребами життя соціуму і назрілими суспільними протиріччями, з інтересами тих чи інших соціальних класів і верств;
- яке теоретичне обґрунтування доктрини, який її зв'язок із панівною на той час релігією, філософською і науковою картиною світу, з уявленнями про справедливість та з іншими моральними ідеалами;
- яким чином у даній доктрині розв'язується питання про походження держави і влади, про зміст, основні принципи та джерела права;
- які нові теоретичні напрацювання порівняно з попередніми містить дана політична доктрина;
- які програмні положення є в даній доктрині, що у подальшому набули втілення у тому чи іншому вигляді у політико-правовій реальності;
- в чому полягає роль даної політичної доктрини у конституюванні визнаних у сучасному світі загальнолюдських цінностей (основоположних свобод і невідчужуваних прав людини, визнання рівної гідності всіх людей незалежно від расових, національних, релігійних, культурних, інших ознак, збереження миру тощо);
- якою має бути оцінка даної політичної доктрини з огляду на її вплив на подальший розвиток політичної і правової думки загалом.

Результатом вивчення студентом навчального курсу «Історія зарубіжних політичних вчень» має стати оволодіння категорійно- понятійним апаратом дисципліни, розуміння специфіки взаємозв'язку політичних теорій з політичною та юридичною практикою, усвідомлення взаємної спорідненості розвитку вітчизняної політичної думки з надбаннями світової державної та правової думки минулого та сьогодення.

1 ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ І ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗДОБУВАЧІВ

1. Порівняльний аналіз ідей софістів та Сократа.
2. Сократ як основоположник наукового аналізу політичного життя суспільства.
3. Ідеальна держава Платона та виникнення утопії як жанру політичної ідеї.
4. Погляд на типологію політичних режимів у Платона та Аристотеля.
5. Аристотель та його порівняльний аналіз політичних систем грецьких полісів.
6. Пізня Стоя як імперська ідеологія.
7. Роль християнства в політичному житті Римської імперії.
8. Погляди Аврелія Августина як продовження традиції римських стоїків.
9. Сутність, зміст та направленість католицьких доктрин для визначення стосунків із світською владою.
10. Фома Аквінський та переплетіння ідеї християнства, стоїків та поглядів Аристотеля.
11. Сутність та типологія єретичних ідеологій.
12. Політичні погляди Іоана Солсберійського.
13. Джон Уікліф та питання святості приватної власності.
14. Вчення та дії Яна Гуса як спроба практичного втілення ідеалів раннього Відродження.
15. М. Кузанський як реформатор церкви на засадах цінностей народного суверенітету.
16. Роль та значення творів Л. Валла в розвитку політичних концепцій Відродження.
17. Потреба в виникненні поняття «stato» в працях Н. Макіавеллі.
18. Розуміння політики, що відображено в працях Н. Макіавеллі.
19. Практичні рекомендації володарю від Н. Макіавеллі.
20. Сутність та ідейна направленість реформаційних поглядів М. Лютера.
21. Погляди на реформацію та політичні аспекти цього процесу в працях Ульріха фон Гуттена та Еразма Роттердамського.
22. Сутність та направленість утопічних ідеї Т. Мора та Т. Кампанелли.
23. Сутність та направленість теорії природного права та суспільного договору.
24. Роль права в поглядах Т. Гоббса на функціонування держави та її стосунки із підданими.
25. Основні завдання держави та обов'язки підданих щодо неї, на думку Т. Гоббса.
26. Порівняльний аналіз теорії розподілу влади в державі в працях Т. Гоббса, Дж. Локка та Ш. Монтеск'є.

27. Ідейне підґрунтя для незгоди з приводу об'єму прав підданих що мають бути передані державі за переконанням Т. Гоббса та Дж. Локка.
28. Ідея норм спільного проживання та їхня роль в виникненні держави в поглядах Дж. Локка.
29. Ш. Монтеск'є про деспотизм та типи політичних режимів.
30. Ш. Монтескє про демократію та інституціональні загрози для її існування.
31. Роль суспільства для встановлення та збереження демократії в працях Ш. Монтеск'є.
32. Погляди на війну в працях Ш. Монтеск'є.
33. Взаємовідношення природного права та влади в працях Ж. Руссо.
34. Погляди Ж.-Ж. Руссо на суспільний договір та державу.
35. Ставлення Ж.-Ж. Руссо до приватної власності.
36. Свобода особистості та державна влада взаємовідношення між явищами в поглядах Ж.-Ж. Руссо.
37. Ідеї народного суверенітету та прямої демократії в працях Ж.-Ж. Руссо.
38. Характеристика форм правління в працях Ж.-Ж. Руссо.
39. Філософія права І. Канта.
40. Співвідношення понять моральність та легальність в трудах І. Канта.
41. Типологія права, на думку І. Канта.
42. Уявлення розподілу влади та значення цієї системи в працях І. Канта.
43. Правопорядок та законослухняність як елементи громадянської свідомості в трудах І. Канта.
44. Республіка як правова держава на думку І. Канта.
45. Сутність та властивості міжнародного права та можливість становлення довічного миру на думку І. Канта.
46. Філософія права Г. Гегеля.
47. Сутність та ознаки громадянського суспільства в працях Г. Гегеля.
48. Сутність держави та її структура і можливості на думку Г. Гегеля.
49. Моральність та її роль в політико-правовій системі на думку Г. Гегеля.
50. Взаємовідносини держави та громадянського суспільства в працях Г. Гегеля.
51. Питання суверенітету в працях Г. Гегеля.
52. Влада – ознаки, типи та властивості на думку Г. Гегеля.
53. Суспільна думка та суверенітет держави в працях Г. Гегеля.
54. Сутність та роль війни в працях Г. Гегеля.
55. Сутність трудової теорії власності та її відношення до державних інститутів в поглядах К. Маркса.
56. Антагоністичні класи та класова теорія К. Маркса.
57. Вчення К. Маркса про матеріальну базу та політичну надбудову.
58. Відчуження як економічне та суспільно-політичне явище та шляхи його подолання в працях К. Марса.

59. К. Маркс про приватну власність та громадянське суспільство.
60. Суспільно-економічні формації, їхня характеристика та роль на думку К. Маркса.
61. Держава та антагоністичність суспільства в працях К. Маркса.
62. К. Маркс про необхідність пролетарської революції та ознаки готовності суспільства до неї.
63. М. Вебер про навмисні дії що створюють осмислені політичні, правові економічні та суспільні інститути.
64. Роль релігії в суспільно-політичних процесах на думку М. Вебера.
65. М. Вебер про бюрократію як формальну раціональність.
66. Типологія володарювання та влада за М. Вебером.
67. Харизма як суспільно-політичний фактор в працях М. Вебера.
68. Легальність та легітимність в працях М. Вебера.
69. Раціонально-легітимна влада та реалізація нею влади на думку М. Вебера.
70. Сутність та значення ідеального типу в працях М. Вебера.
71. Спільні та протилежні погляди К. Маркса та М. Вебера на політико-правову систему.
72. Спільні та протилежні погляди К. Маркса та М. Вебера на політико-економічну систему.
73. Німецький націонал-соціалізм.
74. Італійський фашизм.
75. Сучасні теорії демократії.

2 ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ № 1

1. Об'єкт, предмет та методи дослідження історії політичних вчень та їх місце в системі гуманітарних знань.
2. Структура політичної доктрини.
3. Класифікація політичної думки.
4. Періодизація історії політичних вчень.
5. Характеристика суспільно-політичного устрою країн Стародавнього Сходу.
 6. Політична думка Стародавньої Індії.
 7. Політична думка Стародавнього Китаю.
 8. Особливості суспільно-політичного устрою Стародавньої Греції.
 9. Етико-філософські та політико-правові погляди Сократа
 10. Политическая философия Платона.
 11. Политические взгляды Аристотеля.
 12. Соціально-економічні та політичні передумови формування політичної думки Давнього Риму.
 13. Вчення про походження держави в інтерпретації римських авторів.
 14. Ідеї стоїків.
 15. Політичні ідеї епохи Візантії.
 16. Політичні ідеї Київської Русі
 17. Суспільно політичний лад країн Західної Європи в період виникнення і розвитку феодалізму.
 18. Християнський неоплатонізм Августина та погляди Фоми Аквінського.
 19. Особливості ідеології станово-представницької монархії.
 20. Політична філософія середньовічного Сходу.
 21. Соціально-економічні та ідейні підвалини Відродження.
 22. Політичні погляди Нікколо Макіавеллі.
 23. Політичне вчення Жана Бодена та інших етиків-гуманістів.
 24. Соціалістичні погляди Томаса Мора і Томазо Кампанелли.
 25. Передумови Реформації.
 26. Політичні ідеї діячів Реформації та «тираноборців».
 27. Засновник швейцарського протестантизму – Ульріх Цвінглі.

3 ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ № 2

1. Передумови ранніх буржуазних революцій в країнах Західної Європи.
2. Нідерландська революція XVII ст. та політичні погляди Гуго Гроція і Баруха (Бенедикта) Спінози.
3. Політична думка в Англії в період революції.
4. Характеристика державного устрою Франції напередодні революції.

Політичне вчення Вольтера.

5. Політичні ідеї Шарля Луї Монтеск'є.
6. Політичні концепції Жан-Жака Руссо.
7. Політичні погляди Поля Анрі Гольбаха.
8. Про політику і державу. Клод Андріан Гельвецій.
9. Особливості політичних поглядів діячів французької буржуазної революції.
10. Війна колоній за незалежність і утворення США.
11. Олександр Гамільтон і його політичні погляди.
12. Політичне вчення Томаса Джефферсона.
13. Джеймс Медисон і його політичні погляди.
14. Характеристика суспільно-політичного устрою Німеччини.
15. Політичне вчення Іммануїла Канта.
16. Політична теорія Іоганна Фіхте.
17. Вчення Гегеля про державу і право.
18. Західноєвропейський лібералізм та його сутність.
19. Політична програма лібералізму Бенджаміна Анрі Констана.
20. Політичний лібералізм Ієремія Бентама.
21. Політична доктрина Джона Стюарта Мілля.
22. Політичні погляди німецьких лібералів. Вільгельм фон Гумбольдт.
23. Лібералізм Лоренца Штейна.
24. Сен-Сімон — основоположник французького утопічного соціалізму початку XIX ст.
25. Шарль Фур'є та його соціальна програма.
26. Характеристика соціально-політичного становища в Росії.
27. Політичні ідеї О. І. Герцена.
28. Політичні погляди В. Г. Белінського.
29. Особливості політичного вчення М. Г. Чернишевського.
30. Радикальні політичні ідеї: марксизм, ленінізм, фашизм.
31. Політичні ідеї елітизму.
32. Політичні погляди М. Вебера.
33. Політична доктрина соціал-демократів.

4 ТВОРИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОЗНАЙОМЛЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ

1. Літературна пам'ятка Стародавньої Індії – Веди
2. Юридична пам'ятка Стародавньої Індії – «Закони Ману»
3. Каутілья - «Артхашастра»
4. Конфуцій - «Луньюй»
5. Гун сунь Ян - «Книга правителя області Шан»
6. Гомер - «Іліада»
7. Гесіод - «Праці і дні»
8. Протагор - «Про державу»
9. Антифон - «Про одностумців»
10. Платон - «Закони»
11. Аристотель - «Афінська політія»
12. Полібій - «Історія в сорока книгах»
13. Тит Лукрецій Кар - «Про природу речей»
14. Саллюстій - «Змова Катіліни»
15. Цицерон - «Про обов'язки»
16. Зенон - «Спогади про Сократа»
17. Костянтин Багрянородний - «Про феми»
18. Євсевій Кесарійський - «Історія церкви»
19. Аврелій Августин - «Про державу божу»
20. Марселій Падуанський – «Захисник світу»
21. Данте - «Про монархії»
22. Авіценна - «Книга справедливості»
23. Нікколо Макіавеллі - «Монарх»
24. Жан Боден - «Шість книжок про республіку»
25. Колюччо Салютаті - «Про рок і долю»
26. Маттео Пальмієрі - «Про цивільне життя»
27. Піко делла Мірандолла - «900 тез до різних областей знання»
28. Еразм Роттердамський - «Похвала дурості»
29. Томас Мор - «Утопія»
30. Томазо Кампанелла - «Місто Сонця»
31. Вольтер - «Філософські листи»
32. Мартін Лютер - «95 тез проти індульгенцій»
33. Юній Брут - «Захист проти тиранів»
34. Гуго Гроцій - «Про право війни і миру»
35. Бенедикт Спіноза - «Політичний трактат»
36. Томас Гоббс - «Левіафан»
37. Джерард Уінстенлі - «Закон свободи»
38. Джон Локк - «Два трактати про уряд»
39. Шарль Монтеск'є - «Захист. Про дух законів»
40. Жан Жак Руссо - «Суспільний договір»
41. Поль Гольбах - «Суспільна система»

42. Гельвецій - «Про розум»
43. Робесп'єр - «Декларація прав»
44. Жан Поль Марат - «Ланцюги рабства»
45. Томас Джефферсон - «Дух законів»
46. Джеймс Медісон - «Про пороки політичної системи Сполучених Штатів»
47. Імануїл Кант - «До вічного миру»
48. Георг Гегель - «Феноменологія духу»
49. Бенджамен Констан - «Про дії терору»
50. Бентам - «Анархічні софізми»
51. Анрі Сен-Сімон - «Нове християнство»
52. Шарль Фур'є - «Всесвітня гармонія»
53. Герцен - «Російський народ і соціалізм»
54. Белінський - «Листи до Гоголя»
55. К. Маркс, Ф. Енгельс - «Маніфест Комуністичної партії»
56. Володимир Ленін - «Розвиток капіталізму в Росії»
57. Адольф Гітлер - «Моя боротьба»
58. Гаєтано Моска - «Основи політичної науки»
59. Роберт Міхельс - «До соціології партійності в сучасній демократії»

5 ТЕМАТИЧНІ ТЕСТИ

ТЕСТ ДО ТЕМИ 1

«Історія зарубіжних політичних вчень як складова науки про політику»

1. Історія політичних вчень – це одна з галузей

- соціально-гуманітарної науки
- історичної науки
- політичної науки

2. При вивченні політичних вчень важливо враховувати

- історичні обставини
- географічні фактори
- релігійну ситуацію

3. Предмет вивчення історії політичних вчень

- суб'єктивний
- об'єктивний
- залежить від історичних обставин

4. Об'єкт вивчення історії політичних вчень

- політичні погляди
- політика
- доктрини та програмні документи

5. Який метод дослідження історії політичних вчень дозволяє порівнювати однотипні політичні явища, виявляти подібність або відмінність між ними, давати оцінку цим теоріям:

- історичний
- проблемно-теоретичний
- порівняльний

6. Структурний метод вивчення історії політичних вчень:

- дозволяє аналізувати складові частини вчення та їхні зв'язки.
- дозволяє зрозуміти і оцінити вчення в історичному контексті, з урахуванням специфічних умов даної епохи;
- дозволяє вивчати проблеми політики, держави, права, інших політичних явищ з позиції їх системності, взаємозв'язку;

7. У програмних положеннях політичної доктрини міститься:

- понятійно-категоріальний апарат
- ідеологічний характер доктрини
- теоретичні питання

8. Скільки існує класифікацій політичних вчень

- три
- десять
- багато

9. Революційна політична ідеологія:

- кличе до швидкої і всебічної перебудови держави і права
- закликає до насильницького перетворення існуючого ладу)
- закликає до відновлення колишніх порядків

10. У Стародавньому світі панувала

- міфологічна ідеологія
- релігійна ідеологія
- релігійно-міфологічна ідеологія

ТЕСТ ДО ТЕМИ 2 **«Політичні вчення Стародавнього Сходу»**

1. Держави Стародавнього Сходу були

- первіснообщинними
- рабовласницькими
- феодальними
- змішаного типу

2. Каста кшатріїв була

- воїнами
- священнослужителями
- торгівцями

3. Недоторканими були представники касты

- брахманів
- кшатріїв
- шудр
- вайшіїв

4. Дхарма – це

- моральний обов'язок людини
- релігійна норма
- кодекс поведінки

5. Головна політична пам'ятка Стародавньої Індії

- Веди
- Закони Ману

- Гімни Пуруші
- 6. Єдиний шлях до порятунку у буддизмі
 - шестирічний шлях
 - семирічний шлях
 - восьмеричний шлях
- 7. Автор «Аршхашастри»
 - Ману
 - Каутілья
 - Сиддхартха Гаутама
- 8. Скільки, за Каутільєю, існувало способів ведення зовнішньої політики
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
- 9. Хто автор політичного та юридичного збірника «Луньюй»
 - Каутілья
 - Конфуцій
 - Будда
 - Ману
- 10. Центральне місце у поглядах Конфуція займає вчення про
 - шляхетну людину
 - моральний обов'язок
 - духовне відродження

ТЕСТ ДО ТЕМИ 3
«Політичні вчення Стародавньої Греції»

1. Політична думка у Стародавній Греції зародилася у
 - 6-5 ст. до н.е.
 - 7-6 ст. до н.е.
 - 8-7 ст. до н.е.
2. Державний устрій у різних частинах Стародавньої Греції був
 - монархічним
 - демократичним
 - різним
 - аристократичним
3. Головна боротьба у Стародавній Греції розгорнулася між

- аристократією та демократією
- між демократією та політією
- між монархією та аристократією

4. Найбільш відома поема Гесіода

- «Іліада»
- «Праці і дні»
- «Пелопонеська війна»
- «Історія»

5. Поет Феогнід Мегарський був прибічником

- аристократії
- демократії
- політії
- змішаного ладу

6. Реформи Солона носили

- революційний характер
- компромісний характер
- ретроградний характер

7. Вчення Піфагора

- матеріалістичне
- ідеалістичне
- об'єктивно-ідеалістичне

8. Геракліт був захисником

- аристократії
- демократії
- змішаного ладу
- політії

9. Найбільш відомий твір Антифона

- «Про закони і дні»
- «Історія»
- «Про одностудців»
- «Про державу»

10. Головний недолік демократії за Сократом

- слабкий рівень знань
- некомпетентність чиновників
- низьке походження політиків
- зловживання владою

ТЕСТ ДО ТЕМИ 4
«Політичні вчення Стародавнього Риму»

1. Що означав титул «Август» у Римській імперії
 - єдиний
 - головний
 - божественний
 - недоторканий

2. Що таке «домінат»
 - необмежена монархія
 - обмежена монархія
 - змішана форма правління
 - головна форма правління

3. Полібій був автором твору
 - «Історія»
 - «Історія в сорока книгах»
 - «Історія республіки»

4. Твір «Про природу речей» написав
 - Епікур
 - Тит Лукрецій Кар
 - Полібій
 - Цицерон

5. Тит Лукрецій Кар був автором такого типу розвитку держави
 - прогрес
 - регрес
 - революція

6. Про занепад моралі говорив
 - Салюстій
 - Цицерон
 - Сенека
 - Гіпій

7. Автор твору «Змова Катіліни»
 - Цицерон
 - Салюстій
 - Горгій
 - Гіпій

8. Марк Цицерон був автором твору

- «Про державу»
- «Про релігію»
- «Про мораль»
- «Про суспільство»

9. Думка Цицерона щодо договірної теорії держави

- підтримував
- заперечував
- частково погоджувався
- у різні періоди життя думка змінювалася

10. Скільки форм держави існує згідно поглядів Полібія

- 4
- 5
- 6
- 7

ТЕСТ ДО ТЕМИ 5 **«Політичні вчення Ранньовізантійської епохи»**

1. Місто Візантій належало

- Риму
- Греції
- Асирії
- Італії

2. Перші ідеологічні противники християнської церкви називалися

- пресвітери
- єретики
- монтаністи
- адвентисти

3. Візантійський духовний ідеал - це

- розчарованість у всьому земному
- земне життя як втілення небесного
- поєднання духовного та матеріального життя

4. Візантійській філософії були притаманні

- містицизм і матеріалізм
- ідеалізм і містика
- гностицизм та епікуреїзм

5. Християнство було визнано офіційною релігією Риму у

- 310 р.
- 313 р.
- 345 р.
- 395 р.

6. Політична доктрина християнства була викладена у творах

- Юстиніана
- Іпатія
- Іоанна Златоуста

7. Назвіть працю Костянтина Багрянородного

- «Про феми»
- «Про давнину»
- «Про імперію»

8. Кіпріян Карфагенський вважав, що

- немає порятунку поза релігією
- немає порятунку поза церквою
- немає порятунку поза релігією та поза церквою
- немає порятунку взагалі

9. Назвіть твір Євсевія Кесарійського

- «Про державу божу»
- «Історія Церкви»
- «Царство Боже»

10. Згідно поглядів Євсевія Кесарійського

- держава – знаряддя божого провидіння
- держава має підкорятися церкві
- держава- ніщо без церкви

ТЕСТ ДО ТЕМИ 6

«Західноєвропейські політичні вчення епохи Середньовіччя»

1. Пануюча ідеологія Середньовіччя

- християнство
- католицизм
- агностицизм
- православ'я

2. Церковна схизма сталася у

- 1052 р.
- 1054 р.

- 1056 р.
- 1058 р.

3. У якому столітті утворилася папська держава

- 6 ст.
- 7 ст.
- 8 ст.
- 9 ст.

4. Скільки пунктів містив програмний документ папства «Dictatus papae»

- 24
- 25
- 26
- 27

5. Як перекладається слово «секта»

- єресь
- напрямок
- частина
- помилка

6. Хто був найбільшим землевласником у середньовічній Європі

- король
- папа Римський
- церква
- феодали

7. Назвіть твір Аврелія Августина

- «Про державу божу»
- «Про град божий»
- «Про церкву божу»

8. Що, на думку Августина, являла собою держава

- це багато людей, об'єднаних суспільним зв'язком
- це багато людей, об'єднаних спільною вірою
- це багато людей, об'єднаних спільною вірою та суспільним зв'язком

9. На якого античного філософа спирався у своїх поглядах Фома Аквінський

- Сократ
- Платон
- Аристотель

10. Яку форму держави Фома Аквінський вважав найкращою

- аристократія

- монархія
- демократія
- змішана

ТЕСТ ДО ТЕМИ 7 **«Політичні вчення епохи Відродження»**

1. Провідна ідеологія епохи Відродження

- лібералізм
- гуманізм
- абсолютизм
- романтизм

2. Поняття про державу в епоху Відродження

- держава – це спільна справа народів
- держава - це тюрма народів
- держава – це оплот церкви

3. Назвіть роботу Ніколо Макіавеллі

- «Про державу»
- «Монарх»
- «Про монархію»
- «Державотворець»

4. Ставлення Макіавеллі до людини

- людина – вінець творіння
- людина – нещасна і жалюгідна істота
- людина – головний об'єкт влади

5. Найкраща форма правління за Макіавеллі

- монархія
- республіка
- аристократія
- демократія

6. Назвіть працю Жана Бодена

- «Про першу декаду Тита Лівія»
- «Про монархічний лад»
- «Шість книжок про республіку»

7. Жан Боден говорив, що людство

- розвивається прогресивно
- розвивається регресивно

- розвивається стрибкоподібно

8. Назвіть твір Колюччо Салютаті

- «Про державу і владу»
- «Про рок і долю»
- «Про життя держави»

9. Маттео Пальмієрі віддає перевагу наступній чесноті

- розсудливості
- стійкості
- помірності
- справедливості

10. Назвіть роботу Лоренцо Бала

- «Про родину»
- «Про свободу»
- «Про насолоду»
- «Про державу»

ТЕСТ ДО ТЕМИ 8 «Політичні вчення Реформації»

1. Хто першим знайшов морський шлях до Індії

- Магеллан
- Васко-да-Гама
- Колумб
- Веспуччі

2. Реформація – це

- антифеодальний рух
- антирелігійний рух
- антисоціальний рух
- анти папський рух

3. Хто заклав основи нормативної писемної німецької мови

- Лютер
- Мюнцер
- Кальвін
- Гус

4. Хто першим створив друкарський прес з рухомими літерами

- Уіткліф
- Гус

- Гутенберг
- Федоров

5. Головна ідея Реформації - це

- свобода думки
- свобода совісті
- свобода думки та совісті
- анти релігійність

6. М. Лютер вважав, що держава – це

- творіння Бога
- творіння розуму
- творіння людини
- творіння розуму і людини

7. Т. Мюнцер говорив про настання

- столітнього царства на землі
- тисячолітнього царства на землі
- вічного царства на землі

8. Анабаптисти пропагували ідеї

- соціалізму
- утопічного соціалізму
- зрівняльного комунізму

9. Кальвінізм – це реформаторський рух у

- Англії
- Франції
- Італії
- Іспанії

10. Назвіть твір Ф. Готмана

- «Франко-Галлія»
- «Нормандія»
- «Саксонія»

ТЕСТ ДО ТЕМИ 9

«Політичні вчення Голандії та Англії за часів ранніх буржуазних революцій»

1. Ідеологічною зброєю буржуазії була

- природно-правова теорія
- договірна теорія

- ліберальна теорія
- 2. Для школи природного права був характерний
 - антиісторизм
 - соціальний утопізм
 - індивідуалізм
- 3. Назвіть твір Гуго Гроція
 - «Про вічні права»
 - «Про права держави»
 - «Про право війни і миру»
- 4. На думку Гуго Гроція, право базується на
 - волі Бога
 - волі держави
 - волі людини
 - волі правителя
- 5. Джерелом права, на думку Гуго Гроція, є
 - природа
 - держава
 - людина
 - Бог
- 6. Назвіть твір Бенедикта Спинози
 - «Етичний трактат»
 - «Політичний трактат»
 - «Філософський трактат»
 - «Історичний трактат»
- 7. Держава, за Спинозою, утворилася внаслідок
 - волі Бога
 - договору людей
 - договору людей і Бога
- 8. Б. Спиноза виступає категорично проти
 - монархії
 - обмеженої монархії
 - необмеженої монархії
 - тиранії
- 9. Назвіть працю Т. Гоббса
 - «Про монарха»
 - «Про політика»

- «Про громадянина»

10. Згідно Т. Гоббса, людина – людині у державі

- друг
- брат
- вовк
- недруг

ТЕСТ ДО ТЕМИ 10 **«Політичні вчення французького Просвітництва»**

1. Умова благо влаштованого суспільства, за Вольтером, це

- приватна власність
- ліквідація рабства
- ліквідація церкви

2. Вольтер – прибічник

- деспотизму
- абсолютизму
- просвітницького абсолютизму

3. Первісна форма держави, за Вольтером, це

- монархія
- республіка
- деспотія

4. Назвіть твір Шарля Луї Монтеск'є

- «Персидські листи»
- «Римські листи»
- «Французькі листи»

5. За Монтеск'є законодавець повинен рахуватись з

- національністю
- кліматом
- природним середовищем

6. Деспотизм, за Монтеск'є, частіше розташований на

- півдні
- півночі
- заході
- сході

7. Назвіть твір Ж. Руссо

- «Суспільний договір»
- «Громадянський договір»
- «Політичний договір»

8. Головне джерело зла у суспільстві, за Ж. Руссо – це

- влада
- багатство
- релігія
- нерівність

9. Назвіть працю П. Гольбаха

- «Природна політика»
- «Суспільна політика»
- «Громадська політика»

10. Первісна форма правління за П. Гольбахом – це

- деспотія
- монархія
- абсолютна монархія
- політія

ТЕСТ ДО ТЕМИ 11

«Політичні вчення США в період боротьби за незалежність»

1. Коли була підписана Декларація незалежності Сполучених Штатів Америки

- 1774 р.
- 1775 р.
- 1776 р.
- 1777 р.

2. О. Гамільтон був прихильником

- необмеженої монархії
- конституційної монархії
- демократії

3. Яким класам має бути надана провідна роль в управлінні держави, на думку О. Гамільтона

- нижчим
- середнім
- багатим

4. Чиї інтереси виражала політична ідеологія О. Гамільтона

- фермерів
- дрібної буржуазії
- крупної буржуазії
- аристократії

5. Томас Джефферсон

- схвалював рабство
- засуджував рабство
- коливався у цьому питанні

6. Автор проекту «Декларації незалежності Сполучених Штатів»

- Т. Джефферсон
- О. Гамільтон
- Д. Шейс

7. Найважливіший пункт Білля про права, на думку Т. Джефферсона, це -

- свобода совісті
- свобода віросповідання
- свобода політичного вибору

8. Т. Джефферсон виступав прихильником

- звуження виборчого права
- розширення виборчого права
- ліквідації виборчого права

9. Назвіть твір Д. Медісона

- «Про пороки політичної системи Сполучених Штатів»
- «Про вади політичної системи Сполучених Штатів»
- «Про переваги політичної системи Сполучених Штатів»

10. Коли був прийнятий Білля про права у США

- 1767 р.
- 1777 р.
- 1789 р.
- 1793 р.

ТЕСТ ДО ТЕМИ 12

«Політичні ідеї в Німеччині наприкінці 18 – на поч. 19 ст.»

1. Радикальні представники молоді Німеччини об'єдналися в організацію під назвою

- «Прогресивна Німеччина»
- «Молода Німеччина»

- «Революційна Німеччина»

2. Назвіть німецького ідеаліста

- Гейне
- Фіхте
- Берне

3. Найкращий шлях розвитку суспільства за І. Кантом

- революція
- еволюція
- зміна революції та еволюції в залежності від обставин

4. Назвіть твір І. Канта

- «До вічного миру»
- «До вічної війни»
- «До вічного протистояння»

5. Мета держави за І. Кантом - це

- щастя громадян
- державний розвиток
- торжество права

6. Краща форма правління за І. Кантом – це

- абсолютна монархія
- обмежена монархія
- демократія
- змішана форма

7. Філософська концепція І. Фіхте

- об'єктивний ідеалізм
- суб'єктивний ідеалізм
- неотомізм
- матеріалізм

8. Мета держави за І. Фіхте - це

- щастя громадян
- державний прогрес
- суспільна безпека

9. Г. Гегель у своїх поглядах

- заперечує договірну теорію походження держави
- захищає договірну теорію походження держави
- спочатку відкидає, а потім захищає договірну теорію походження держави

10. Політичний ідеал Г. Гегеля

- абсолютна монархія
- конституційна монархія
- демократія
- республіка

ТЕСТ ДО ТЕМИ 13

«Політичні вчення Західної Європи 19-поч. 20 ст.»

1. Коли у Європі відбувся промисловий переворот

- 18 ст.
- 19 ст.
- поч. 20 ст.

2. Кого вважають духовним батьком лібералізму

- С. Мілля
- А. Сен-Сімона
- Б. Констана

3. Назвіть працю Б. Констана

- «Про дії терору»
- «Про дії уряду»
- «Про дії народу»

4. Б. Констан говорив про роль держави в економіці

- втручання держави в економічну галузь
- невтручання держави в економічну галузь
- втручання або невтручання в залежності від обставин

5. Скільки видів влади виділяв Б. Констан

- три
- чотири
- п'ять
- шість

6. І. Бентам говорив, що урядова влада має бути

- обмеженою
- необмеженою
- в залежності від політичної обстановки

7. Назвіть роботу Д. Мілля

- «Про свободу»
- «Про добробут»

- «Про владу»
- «Про порядок»

8. Д. Мілль був представником

- анархізму
- соціалізму
- лібералізму
- комунізму

9. Головні завдання держави, за В. Гумбольдтом це

- добробут громадян
- безпека
- свобода
- збереження порядку

10. Найкраща форма правління за Л. Штейном

- абсолютна монархія
- конституційна монархія
- демократія
- республіка

ТЕСТ ДО ТЕМИ 14 **«Політичні вчення в Росії 19-поч. 20 ст.»**

1. Соціалізм російських демократів 19 ст. був

- анархічним
- утопічним
- поміркованим

2. Назвіть роботу О. Герцена

- «Листи до супротивника»
- «Листи до друга»
- «Листи до народу»

3. О. Герцен

- підтримував ідею про богообраність певного народу
- спростовував ідею про богообраність певного народу
- наполягав на виключній ролі деяких народів в історії

4. О. Герцев висуну теорію

- робітничого соціалізму
- інтелігентського соціалізму
- селянського соціалізму

5. Назвіть роботу В. Белінського

- «Дмитро Калінін»
- «Іван Калінін»
- «Петро Калінін»

6. Погляди В. Белінського були

- матеріалістичними
- ідеалістичними
- утопічними
- поміркованими

7. Назвіть працю В. Белінського

- «Листи до Пушкіна»
- «Листи до Гоголя»
- «Листи до Толстого»
- «Листи до Достоевського»

8. М. Чернишевський притримувався доктрини

- матеріалізму
- соціалізму
- утопізму
- демократизму

9. Коли відбувся акт громадянської страти М. Чернишевського

- 15 липня 1862 року
- 2 червня 1863 року
- 19 травня 1864 року

10. Що, на думку М. Чернишевського, виступає рушійною силою суспільних перетворень

- класова боротьба
- економічні перетворення
- освіта народу
- вільне підприємництво

ТЕСТ ДО ТЕМИ 15

«Зарубіжні політичні вчення першої пол. 20 ст.»

1. Назвіть роботу К. Маркса та Ф. Енгельса

- «Програма Комуністичної партії»
- «Маніфест Комуністичної партії»
- «Положення Комуністичної партії»

2. Держава, на думку марксистів, виникла в результаті
 - появи приватної власності
 - появи спільного інтересу у людей
 - появи релігії
 - появи необхідності самозахисту

3. Назвіть працю К. Маркса
 - «Громадянська війна у США»
 - «Громадянська війна у Франції»
 - «Громадянська війна в Англії»

4. Назвіть роботу В. Ульянова-Леніна
 - «Розвиток капіталізму в Англії»
 - «Розвиток капіталізму у Франції»
 - «Розвиток капіталізму в Росії»
 - «Розвиток капіталізму в Німеччині»

5. Партія, за Леніним, це передовий загін
 - селянського класу
 - робітничого класу
 - інтелігенції

6. В. Ленін про державну владу
 - заперечував поділ державної влади
 - підтримував поділ державної влади
 - влади ділилася або ні в залежності від ситуації

7. Головна робота А. Гітлера «Мем Камрф» перекладається як
 - «Моя боротьба»
 - «Моє життя»
 - «Моя мета»
 - «Мій шлях»

8. Велику увагу А. Гітлер приділяв
 - релігії
 - філософії
 - історії
 - економіці

9. Назвіть роботу Г. Моски
 - «Основи історичної науки»
 - «Основи філософської науки»
 - «Основи політичної науки»
 - «Основи соціологічної науки»

10. Назвіть роботу В. Парето
- «Трактат із загальної філософії»
 - «Трактат із загальної політології»
 - «Трактат із загальної соціології»

ТЕСТ ДО ТЕМИ 16
«Сучасні політичні вчення»

1. Як сформована концепція постіндустріалізму склався у
- 1960-х роках
 - 1970-х роках
 - 1980-х роках
2. Назвіть роботу Д. Белла
- «Настання індустріального суспільства»
 - «Настання постіндустріального суспільства»
 - «Настання інформаційного суспільства»
 - «Настання суспільства постмодерну»
3. Система постіндустріалізму у Д. Белла характеризується
- 3 ознаками
 - 4 ознаками
 - 5 ознаками
 - 6 ознаками
4. Назвіть роботу О. Флехтхейма
- «Філософія і футурологія»
 - «Історія і футурологія»
 - «Соціологія і футурологія»
 - «Політологія і футурологія»
5. Коли була створена Всесвітня федерація досліджень майбутнього
- у 1972 р.
 - у 1973 р.
 - у 1974 р.
6. Радянські вчені
- підтримували футурологію як науку
 - сумнівалися у науковості футурології
 - заперечували футурологію як науку
7. Назвіть роботу Г. Кана
- «Рік 1999»
 - «Рік 2000»

- «Рік 2020»
- «Рік 3000»

8. Назвіть працю О. Тоффлера

- «Перша хвиля»
- «Друга хвиля»
- «Третя хвиля»
- «Четверта хвиля»

9. Футуршок за О. Тоффлером це -

- оптимізм
- песимізм
- нігілізм

10. Назвіть роботу З. Бжезинського

- «Америка у технотронний вік»
- «Європа у технотронний вік»
- «Англія у технотронний вік»

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Антологія лібералізму. Політико-правничі вчення верховенство права / С. Головатий, М. Козюбра, О. Сироїд. К. : «Книги для бізнесу», 2009. 992 с.
2. Вступ до політології: Екскурс в історію правничо-політичної думки , Скиба В. Й., Горбатенко В. П., Туренко В. В. К.: Основи, 1996. 717 с. С.60-81.
3. Орач Є. М. Історія політичних і правових вчень / Є. М. Орач. К.: АТІКА, 2005. 560 с.
4. Крестовская Н. Н. История политических и правовых учений: курс лекций. Х. : Одиссей, 2002. 447 с.
5. Мадіссон, В. В. Історія розвитку політичної думки: курс лекцій / В.В. Мадіссон, Л.І. Марченко, В. П. Степіко, Л. Я. Діденко. К. : Либідь, 1996. 174 с.
6. Нариси з історії суспільних рухів та політичних партій в Україні (XIX-XX ст.): навч. посібник / Я. Й. Малик, Б. Д. Вол, С. Д. Гелей, В. В. Трофимович ; за заг. ред. Я. Й. Малика. Львів : Світ, 2001. 296 с.
7. Паршакова, Е. Д. Развитие политических идей от Античности до начала XX века: учеб. пособие (для студентов всех специальностей дневной и заочной форм обучения / Е. Д. Паршакова. Краматорск: ДГМА, 2009. 56 с.
8. Політологія. Хрестоматія. Навч. пос. К.: Альтер прес., 2004. 832 с. С.44-55.
9. Політологія: підручник. За ред. О. В. Бабкіної, В. П. Гобатенка. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Видавничий центр «Академія», 2001. 528с.
10. Політологія: підручник. М. І. Панов (керівн. авт. кол.) [та ін.]. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2005. 520 с.
11. Політологія: підручник. За ред. Ю. І. Кулагіна, В. І. Полуріза. К.: Альтепрес, 2002. 612 с.
12. Политология: учеб. пособие для вузов. Под ред. Н. И. Сазонова. Харьков: Фолио, 2001. 831 с.
13. Рудич, Ф. М. Політологія: підручник / Ф. М. Рудич. К.: Либідь, 2004. 480 с.
14. Філософія політики: хрестоматія. У 4 т., Автор-упорядник В. Андрущенко та ін. К.: Знання України, 2003. Т. 1. С.23-36.
15. Ханстантинов В. О. Практикум з історії політичних і правових вчень: навч. посіб. / В. О. Ханстантинов. Миколаїв: МНАУ, 2014. 200 с.
16. Шляхтун, П. П. Політологія (теорія та історія політичної науки): підручник / П. П. Шляхтун. 3-тє вид., стер. К.: Либідь, 2005. 576 с.
17. Шульженко Ф. П., Андрусяк Т. Г. Історія політичних і правових вчень: навч. посіб / Ф. П. Шульженко, Т. Г. Андрусяк. К.: Юрінком, 2001. 346 с.
18. Юрій, М. Ф. Основи політології: навч. Посібник / М. Ф. Юрій. К.: Кондор, 2003. 340 с.

Навчальне видання

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНИХ ПОЛІТИЧНИХ ВЧЕНЬ

**індивідуальні завдання поточного контролю
для здобувачів вищої освіти спеціальності «Політологія»
усіх форм навчання**

Укладач ШИМКО Олена Володимирівна

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання Я. О. Бершацька

114/2021. Формат 60 × 84/16. Ум. друк. арк. .
Обл.-вид. арк. . Тираж пр. Зам. № .

Видавець і виготівник
Донбаська державна машинобудівна академія
84313, м. Краматорськ, вул. Академічна, 72.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи